

Informatīvais ziņojums

**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību**

no 2005. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim »

Saturs

Ievads.....	3
1. Biroja vadība	5
2. Biroja funkciju izpilde korupcijas apkarošanā.....	7
3. Biroja funkciju izpilde korupcijas novēršanā.....	12
3.1. Normatīvo aktu projektu izstrāde	12
3.2. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos	13
3.3. Valsts iestāžu korupcijas novēršanas prakses un atklāto korupcijas gadījumu analīze	15
3.4. Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto papildu ierobežojumu ievērošanas kontrole	16
3.5. Biroja funkciju izpilde politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē	18
3.6. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā	20
3.7. Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu gatavošana un koordinācija.....	23
3.8. Citu valstu pieredzes korupcijas novēršanā un apkarošanā apkopošana un analīze	25
4. Biroja personāls un tā apmācība	27

Ievads

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 14.punktu iesniegšanai Ministru kabinetam un Saeimai tiek sagatavots informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk tekstā – Birojs) darbību. Sagatavotais informatīvais ziņojums aptver laika periodu no 2005. gada 1. jūlija līdz 31.decembrim un sniedz ieskatu par Biroja paveikto 2005.gada otrajā pusgadā.

Pārskata periodā risināti būtiski likumdošanas jautājumi:

Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināts Birojā izstrādātais Vēlētāju apvienību finansēšanas likumprojekts un vairāki citi ar to saistīti normatīvo aktu projekti, kas vērsti uz to, lai novērstu nevienlīdzību starp partijām un vēlētāju apvienībām pašvaldību vēlēšanās, un nosaka vēlētāju apvienību finansēšanas kārtību, t.sk. avotus un ierobežojumus, kā arī atbildību par likuma pārkāpumiem un valsts institūciju kompetenci minētās jomas kontrolē.

2005.gada 27.jūlijā Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināts Biroja vadītās darba grupas izstrādātais Valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas likumprojekts, kura mērķis ieviest detalizētu regulējumu valsts un pašvaldības mantas iznomāšanā.

Pārskata periodā Birojs daudz paveicis korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts politikas izstrādāšanā un koordinēšanā. Turpinājās nozīmīgs darbs fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanas nodrošināšanā. 2005.gada 29.septembra Ministru kabineta sēdē tika akceptēta Biroja vadītās darba grupas izstrādātā koncepcija „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu”, atbalstot koncepcijas risinājuma otro variantu, kas paredz vispārējās ikgadējās ienākumu deklarēšanas ieviešanu. Valdības atbalstītā varianta īstenošana veicinās fizisko personu ienākumu gūšanas un mantiskā stāvokļa efektīvu kontroli.

Turpinājās arī darbs Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.–2008.gadam uzdevumu izpildes koordinēšanā. Tās ietvaros Biroja vadītā darba grupa uzsāka darbu, lai saskaņā ar Valsts programmā ietvertajiem uzdevumiem izstrādātu koncepcijas projektu lobēšanas tiesiskā regulējuma pilnveidošanai.

No 2005. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim ierosinātas **13** un no citām izziņas iestādēm saņemtas 2 krimināllietas, pēc 2005.gada 1.oktobra uzsākti **25** kriminālprocesi. Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītas **8** krimināllietas kopumā pret **12** personām.

Pārskata periodā Birojs nosūtījis 4666 dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām. Biroja lietvedībā saņemti un reģistrēti 4642 dokumenti, no tiem **107** juridisku personu iesniegumi, **436**

fizisku personu iesniegumi par iespējamām koruptīvām darbībām valsts amatpersonu darbībā.

Biroja Ziņojumu centrs pieņēmis 110 apmeklētājus un izskatījis 427 rakstiskus iesniegumus. No izskatītajiem iesniegumiem 139 gadījumos sūdzības bijušas par pašvaldību amatpersonu iespējamajiem pārkāpumiem, 102 gadījumos par tiesībsardzības iestāžu amatpersonu darbībām, pārējās sūdzības Birojā saņemtas par citu valsts pārvaldes iestāžu amatpersonu iespējami prettiesisko rīcību. Ziņojumu centrs 462 reizes saņēmis informāciju pa bezmaksas tālruņa līniju (**8002070**), 7 gadījumos bija sniegta informācija par pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu sastāva pazīmēm, kas piekritīgi Biroja vai citu iestāžu kompetencei.

2005. gada 30. decembrī Biroja darbinieku kopējais skaits bija **123**.

1. Biroja vadība

Lai sekmīgi īstenotu Biroja funkcijas un sasniegtu izvirzītos mērķus, Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs, priekšnieka vietnieki Juta Strīķe un Alvis Vilks regulāri risina Biroja darbībai aktuālus jautājumus starpinstitūciju sanāksmēs un tikšanās reizēs ar atbildīgo iestāžu vadītājiem, piedaloties arī Saeimas komisiju sēdēs.

Pārskata periodā saglabāja aktualitāti jautājums par Biroja priekšnieka vietnieka A.Vilka vadītās starpinstitūciju darba grupas izstrādātās koncepcijas „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu” projektā paredzētajiem pasākumiem. Pārskata periodā Biroja vadība darba grupas piedāvātos risinājumus apsprieda, tiekoties ar vairākiem ministriem, Valsts ieņēmumu dienesta vadību. Ar koncepcijas projektu tika iepazīstināta arī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Koncepcijā piedāvātā risinājuma otro variantu valdība akceptēja 2005.gada 29.septembrī.

2005.gada 29.jūlijā Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs kopīgi ar Londonas Metropolitēna universitātes nodaļas asociēto vadītāju dr. Aidanu Rosu, portāla politika.lv redaktori Nelliju Ločmeli un sabiedrības par atklātību „Delna” valdes priekšsēdētāju Robertu Putni piedalījās 1. Starptautiskā sabiedrības vadības vasaras skolas paneļdiskusijā par korupcijas un ētikas nozīmi jaunās pārvaldes veidošanā.

2005.gada 2.augustā Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs un priekšnieka vietniece Juta Strīķe tikās ar ASV vēstnieci Latvijā Ketrīnu Todu Beiliju. Tikšanās laikā Biroja priekšnieks informēja ASV vēstnieci par galvenajiem Biroja darbības rezultātiem. Īpaša uzmanība sarunas laikā tika veltīta noziedzīgā veidā iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai. Biroja priekšnieks uzsvēra, ka nozīmīgs solis pretlikumīgu līdzekļu legalizēšanas iespēju mazināšanā ir Biroja sagatavotais un izskatīšanai valdībā iesniegtais koncepcijas projekts par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu.

Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs 2005.gada 9.augustā tikās ar Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas priekšsēdētāju Lindu Mūrnieci, lai apspriestu aktualitātes likumdošanā un Biroja darbā. Tikšanās laikā tika apspriesta nepieciešamība pēc iespējas ātrāk pieņemt Priekšvēlēšanu aģitācijas likumu, jo spēkā esošie politisko partiju priekšvēlēšanu aģitāciju regulējošie normatīvie akti ir ļoti nekonkrēti un dažādi interpretējami, kas apgrūtina arī politisko organizāciju finansēšu kontroli. Sarunas laikā tika apspriests arī koncepcijas „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu” projekts.

Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs un priekšnieka vietniece Juta Strīķe 2005.gada 9.septembrī apmeklēja Lietuvu, kur tika parakstīts Sadarbības līgums starp Lietuvas Republikas Īpašās izmeklēšanas dienestu un Latvijas Republikas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju. Līguma parakstīšana apliecināja abu dienestu ieinteresētību attīstīt un pilnveidot esošo sadarbību.

Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs 2005.gada 26.septembrī tikās ar Moldovas Republikas Ekonomisko noziegumu un korupcijas apkarošanas centra direktoru Valentinu Mejinschi, kurš Latvijā bija ieradies Moldovas prezidenta valsts vizītes ietvaros. Sarunas laikā abas puses apmainījās ar informāciju par iestāžu pieredzi pretkorupcijas jomā, piemēram, noziedzīgu nodarījumu atklāšanā, partiju finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanā. Tikšanās laikā Latvijas un Moldovas pretkorupcijas iestāžu vadītāji atzina savstarpēju ieinteresētību iestāžu sadarbībā, un A.Loskutovs ar V.Mejinschi vienojās par sadarbības uzsākšanu, informācijas un pieredzes apmaiņu. Tas arī tika sekmīgi īstenots, jo jau 2005.gada oktobrī Latvijā ieradās Moldovas tiesību aizsardzības iestāžu pārstāvju delegācija, kas vienu nedēļu apguva Biroja pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā.

2. Biroja funkciju izpilde korupcijas apkarošanā

No 2005.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim Biroja Izmeklēšanas nodaļā¹ izskatīti **34** fizisko, **12** juridisko personu iesniegumi par iespējamām koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem, saņemti **467** dokumenti. Līdz 2005.gada 1.oktobrim Latvijas Kriminālprocesa kodeksa (turpmāk – Latvijas KPK) 109. panta kārtībā saņemts **21** iesniegums.

Pārskata periodā Birojs ierosinājis **13** krimināllietas, no citām izziņas iestādēm saņemtas **5** krimināllietas, no 2005.gada 1.oktobra reģistrēti **8** iesniegumi Kriminālprocesa likuma noteiktā kārtībā, uzsākti **25** kriminālprocesi. Kriminālvajāšanas uzsākšanai Latvijas KPK 124. panta kārtībā nosūtītas **5** krimināllietas kopumā pret **7** personām, no kurām 120. panta kārtībā aizturētas **2** personas, 70. panta kārtībā aizturēta **1** persona, **1** personai piemērots drošības līdzeklis – policijas uzraudzība, drošības līdzeklis **6** personām – paraksts par dzīvesvietas nemainīšanu. Pēc 2005.gada 1.oktobra kriminālvajāšanas uzsākšanai nodotas **3** krimināllietas pret **5** personām.

Latvijas KPK 129. panta kārtībā pēc piekritības nosūtītas **2** krimināllietas. Pēc 2005.gada 1.oktobra Kriminālprocesa likuma noteiktā kārtībā pēc piekritības nosūtīti **2** kriminālprocesi.

Pamatojoties uz Latvijas KPK 5. panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, izbeigtas **3** krimināllietas. Pēc 2005.gada 1.oktobra, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta pirmās daļas 2.punktu, izbeigta viena krimināllieta.

Saskaņā ar Latvijas KPK 5. panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktu pieņemti **10** lēmumi par atteikšanos ierosināt krimināllietu. No 2005.gada 1.oktobra pieņemti **8** lēmumi atteikt uzsākt kriminālprocesu.

2005.gada 5.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc Krimināllikuma (turpmāk – KL) 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) otrās daļas par Izglītības un zinātnes valsts ministrijas (IZM) valsts sekretāra darbībām, noslēdzot nomas līgumu par valstij piederoša nekustamā īpašuma kompleksa iznomāšanu uz divdesmit gadiem kādam uzņēmumam Mežaparkā par valstij neizdevīgu nomas maksu – 1500 LVL mēnesī, kura netika noteikta saskaņā ar normatīvajos aktos paredzēto kārtību. Izvērtējot kriminālprocesā savāktos pierādījumus, Biroja izmeklētājs 2005.gada decembrī pieņēmis lēmumu IZM bijušo valsts sekretāru atzīt par aizdomās turēto KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

¹ Biroja Izziņas nodaļa tika pārveidota par Izmeklēšanas nodaļu no 2005.gada 1.oktobra, kad stājās spēkā Kriminālprocesa likums.

2005.gada 5.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par Rīgas pilsētas akciju sabiedrības „Mežaparks” atbildīgas amatpersonas pretlikumīgām darbībām. A/s „Mežaparks” amatpersona laika periodā no 2003. gada jūlija līdz 2004. gada oktobrim, pārkāpjot likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un likuma „Par grāmatvedību” normas, noslēdzis nomas līgumu ar sev piederošu individuālo uzņēmumu par automašīnas nomu. Saskaņā ar noslēgto nomas līgumu amatpersona veica maksājumus no a/s „Mežaparks” līdzekļiem, pārskaitot tos sev piederošajam uzņēmumam.

2005.gada 6.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas pret trim Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu brigādes amatpersonām par bezdarbību un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā. Laika periodā no 2000.gada maija līdz 2005.gada maijam VUGD Preiļu nodaļas amatpersonas aiz nolaidības nav pildījušas savus pienākumus, kuri noteikti administratīvajos aktos, t.i., ilgstošā laika periodā nav veikušas dienesta automašīnas tehniskā stāvokļa pārbaudi un piecu gadu laikā norakstījušas materiālās vērtības par kopējo summu 6 900 LVL, tādējādi izraisot smagas sekas un radot mantisko zaudējumu lielā apmērā. 2005.gada 27.jūlijā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Preiļu rajona prokuratūrai.

2005.gada 19.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 323.panta (Kukuļdošana) pirmās daļas par to, ka kāda privātpersona 2005.gada 1.jūlijā Rīgas tiesas apgabala tiesnesei nodeva dzeltenas krāsas metāla gredzenu, lai tiesnese atteiktos izskatīt krimināllietu. 2005.gada 16.augustā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas pilsētas Centra rajona prokuratūrai.

2005.gada 20.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) trešās daļas, 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas, 195.panta (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija) pret diviem Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 23. nodaļas Kriminālpolicijas darbiniekiem par 600 EUR lielu kukuļa izspiešanu. Minētie Kriminālpolicijas darbinieki pēc iepriekšējas vienošanās, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā, no kādas personas izspieduši un pieņēmuši 600 EUR kukuli, lai policijā veiktās pārbaudes ietvaros tai tiktu izsniegts labvēlīgs eksperta atzinums. Šādas darbības rezultātā netiktu anulēts kravas automašīnas piekabes tehniskais talons un būtu pieņemts lēmums par atteikšanos ierosināt krimināllietu. 2005.gada 12.augustā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai.

2005.gada 22.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 317.panta (Dienesta pilnvaru pārsniegšana) pirmās daļas par zvērināta Tiesu izpildītāja darbībām, pārkāpjot dienesta pilnvaras, kas radīja būtisku kaitējumu.

2005.gada 17.augustā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrajā daļā paredzētajām noziedzīga nodarījuma pazīmēm par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas izraisījusi smagas sekas. Minētās pazīmes konstatētas zvērinātas tiesu izpildītājas darbībās. Biroja iegūtie pierādījumi liecina, ka nekustamā īpašuma izsolē saņemto naudu zvērināta tiesu izpildītāja sadalījusi pretēji likuma prasībām un nav apmierinājusi prasījumus atbilstoši prioritātei, tādējādi pārkāpjot Civilprocesa likuma 628.pantā noteikto normu par prasījumu apmierināšanas secību. 2005.gada 16.novembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai.

2005.gada 18.augustā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās daļas par 200 LVL pieprasīšanu no personas A., ko veica Rīgas pilsētas pašvaldības policijas darbinieks. 2005.gada 26.augustā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai.

2005.gada 30.augustā ierosināta krimināllieta pēc KL 177.panta (Krāpšana) pirmās daļas par nelikumīgu darbību veikšanu, ko izdarīja Narkoloģijas valsts aģentūras Alkohola un narkotisko vielu ekspertīzes vadītāja.

Pamatojoties uz Biroja pārbaudes materiāliem, 2005.gada augustā no LR Ģenerālprokurora izziņas veikšanai saņemta krimināllieta pēc KL 291.panta (Nelikumīga sprieduma un lēmuma taisīšana) pirmās daļas, kas ierosināta pret Jūrmalas pilsētas Zemesgrāmatu tiesnesi par trīs 2003.gadā pieņemtiem apzināti nelikumīgiem tiesneša lēmumiem saistībā ar nostiprinājuma lūgumiem par ēkām uz zemes gabala. 2005.gada 21.septembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai.

2005.gada 9.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 275.panta (Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana) otrās daļas, 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) pirmās daļas par dokumentu viltošanu, lai iegūtu īpašuma tiesības Rīgā, Kuģu ielā 13, un par valsts amatpersonu bezdarbību, kas piešķīra īpašuma tiesības uz viltotu dokumentu pamata.

2005.gada 16.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā, rīkojot fiktīvas iepirkuma procedūras, un par atkārtotu valsts institūcijas naudas līdzekļu piesavināšanos, legalizējot to izcelsmi, ko izdarījis Valsts zemes dienesta Administratīvā departamenta direktors.

2005.gada 19.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) otrās daļas par Jūrmalas domes amatpersonu bezdarbību, piešķirot nomā zemi un nekustamos īpašumus un nododot tos privatizācijā.

2005.gada 22.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par zvērinātas Tiesu izpildītājas dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas radīja būtisku kaitējumu 460 000 LVL apmērā.

Pēc 2005.gada 1.oktobra uzsākti **25** kriminālprocesi. Pēc Kriminālprocesa likuma stāšanās spēkā 2005.gada 1.oktobrī, Birojs sabiedrību informē tikai par tiem kriminālprocešiem, kas nodoti prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai, vai, ja kriminālprocesa ietvaros ir persona, kas aizturēta vai atzīta par aizdomās turēto.

2005.gada 10.oktobrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu, iespējams, pretlikumīgām darbībām Naturalizācijas pārvaldes (NP) Valmieras nodaļas Limbažu filiālē. 2005.gada 11. oktobrī par kukuļņemšanu Birojs aizturēja NP Valmieras nodaļas Limbažu filiāles amatpersonu, savukārt par starpniecību kukuļošanā un kukuļa daļas piesavināšanos – kādu privātpersonu. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka starpnieks piedāvāja personai G. par atlīdzību 1 100 EUR nokārtot naturalizācijas eksāmenu bez attiecīgām priekšzināšanām ārpus kārtas NP Valmieras nodaļas Limbažu filiālē. Pierādījumu kopums dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka viņš veica starpnieka funkcijas kukuļa nodošanā NP amatpersonai, kā arī piesavinājās daļu no amatpersonai paredzētā kukuļa. Uzsāktajā kriminālprocesā Birojs atklāja otru kukuļošanas epizodi, kurā persona I. ar starpnieku NP amatpersonai nodeva 1000 EUR, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, nodrošinātu sekmīgu pārbaudījumu kārtošānu. 2005.gada 8.decembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai. Biroja izmeklētājs ierosina uzsākt kriminālvajāšanu pret NP amatpersonu par kukuļņemšanu (KL 320.panta pirmā daļa) un vēl pret divām kukuļošanā iesaistītajām privātpersonām: vienu – par starpniecību un kukuļa piesavināšanos (KL 321.panta pirmā daļa un 322.panta otrā daļa), otru – par kukuļdošanu (KL 323.panta pirmā daļa).

2005.gada 11.oktobrī pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu iespējamām pretlikumīgām darbībām uzsāktā kriminālprocesa ietvaros 17. oktobrī Birojs par kukuļņemšanu aizturējis NP Valmieras nodaļas vadītāju, savukārt par starpniecību kukuļošanā – Rīgas pašvaldības policijas (RPP) štāba priekšnieku. Iegūtā informācija liecina, ka NP amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli, sekmēja labvēlīga lēmuma pieņemšanu personai M. viņa zināšanu pārbaudē saistībā ar Latvijas pilsonības iegūšanu naturalizācijas kārtībā, ar diviem starpniekiem saņemot par to prettiesisku atlīdzību. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka RPP štāba priekšnieks piedāvājis personai M. par atlīdzību 500 LVL nokārtot naturalizācijas eksāmenu NP Valmieras nodaļā. Pierādījumu kopums dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka RPP štāba priekšnieks un vēl kāda privātpersona veica starpnieka funkcijas kukuļa nodošanā NP amatpersonai.

2005.gada 21.oktobrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par amatpersonas pretlikumīgām darbībām saistībā ar kukuļa piesavināšanos. 2005.gada 14.decembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūrai. Biroja izmeklētājs rosina uzsākt kriminālvajāšanu pret kādas Rīgas autoskolas instruktoru par 150 LVL lielu kukuļa piesavināšanos (KL 321.panta pirmā daļa), ko viņš izdarījis, apsolot prettiesiski nodrošināt praktiskās braukšanas eksāmena sekmīgu nokārtošanu Ceļu satiksmes drošības direkcijā (CSDD), bet faktiski instruktors pats piesavinājās it kā CSDD amatpersonai domāto kukuli.

2005.gada 7.decembrī Birojs aizturēja 1960.gadā dzimušo personu O. par kukuļa piesavināšanos. Persona O., ievietojot sludinājumu internetā, piedāvāja palīdzību iegūt autovadītāja apliecību. Par atlīdzību 600 LVL apmērā persona O. piedāvāja uzņemt starpnieka lomu saistībā ar vadītāja apliecību prettiesisku iegūšanu, nekārtojot teorētisko eksāmenu un praktisko transportlīdzekļa vadīšanu. Kukulis pieprasīts it kā nodošanai valsts amatpersonai par prettiesisku darbību veikšanu, bet faktiski persona O. kukuli piesavinājusies. Persona aizturēta pēc kukuļa daļas 300 LVL saņemšanas. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros Biroja izmeklētājs pieņēmis lēmumu personu O. atzīt par aizdomās turēto KL 321.panta (Kukuļa piesavināšanās) pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

2005.gada 12.decembrī Birojs uz aizdomu pamata par kukuļošanu aizturējis trīs personas: vienu Rīgas domes amatpersonu – par 12 600 LVL kukuļa pieņemšanu, otru Rīgas domes amatpersonu – par starpniecību kukuļošanā, kā arī vienu privātpersonu – par kukuļdošanu. Vēl viena Rīgas domes amatpersona atzīta par aizdomās turēto KL 322. pantā (Starpniecība kukuļošanā) paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

2005.gada 30.decembrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu un privātpersonas iespējamām pretlikumīgām darbībām, kas saistītas ar kukuļošanu. Kriminālprocesa ietvaros Birojs aizturējis divus Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes darbiniekus – Ekonomikas policijas biroja nodaļas priekšnieku un Administratīvās pārvaldes galveno speciālistu, kā arī zvērinātu advokātu. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka kukulis 19 500 LVL apmērā tika pieprasīts ar zvērināta advokāta starpniecību no kādas komercsabiedrības, lai tā varētu netraucēti rīkoties ar bankā „iesaldētiem” (bloķētiem) finanšu līdzekļiem 64 000 LVL apmērā un lai netiktu uzsākts kriminālprocess pret attiecīgās komercsabiedrības amatpersonu.

3. Biroja funkciju izpilde korupcijas novēršanā

3.1. Normatīvo aktu projektu izstrāde

Lai sekmētu korupcijas novēršanu un apkarošanu, 2005. gada otrajā pusgadā Birojs izstrādājis un apstiprināšanai Saeimā un Ministru kabinetā virzījis daudzus būtiskus normatīvo aktu projektus.

Ārējo normatīvo aktu projekti:

- likumprojekts „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvenciju” (Saeimā pieņemts 17.11.2005.);
- likumprojekts „Vēlētāju apvienību finansēšanas likums” (27.12.2005. iesniegts Valsts sekretāru sanāksmē iebildumu saskaņošanai);
- likumprojekts „Grozījumi Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā” (30.06.2005. iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē);
- likumprojekts „Grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā” (27.12.2005. iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē);
- likumprojekts „Grozījumi Krimināllikumā” (30.06.2005. iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē);
- likumprojekts „Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā” (27.12.2005. iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē);
- likumprojekts „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienu pensijas likums”
- likumprojekts „Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā” (29.12.2005. izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē);
- Ministru kabineta noteikumu projekts „Ministru kabineta pamatbudžeta programmā „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” apstiprināto līdzekļu piešķiršanas, izlietojuma un to uzraudzības kārtība” (29.12.2005. izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē);
- Valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas likumprojekts (27.07.2005. izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē). Likumprojekts paredz noteikt valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas kārtību: nomas tiesību piešķiršanas metodes, lēmumu par mantas iznomāšanu pieņemšanas kārtību, informācijas par iznomājamo mantu un iespējām to iznomāt publiskošanu, valsts vai pašvaldības mantas nomas tiesību piešķiršanu izsolē vai piedāvājumu konkursā galvenos noteikumus, noteikt atbildīgos par iznomāšanu un ierobežojumus iznomāšanas komisiju amatpersonām.

Saeimas komisijām Birojs ir sniedzis savus priekšlikumus par vairākiem likumprojektiem. Sniedzot priekšlikumus Publisko iepirkumu likumprojektam, Birojs norādījis uz korupcijas riska, kā arī valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu

izšķērdēšanas riska palielināšanos gadījumā, ja likums tiks attiecināts tikai uz iepirkuma procedūrām sākot ar līgumcenu no 10 000 LVL pašreizējo 1 000 LVL vietā. Birojs rosina samazināt likumprojektā noteiktās līgumcenas robežu vai arī noteikt atsevišķu kārtību tam, kā tiks veikti iepirkumi līdz 10 000 LVL. Birojs arī uzskata, ka Iepirkumu uzraudzības birojam, veicot iepirkuma procedūru organizēšanas uzraudzību, atklājot pārkāpumus iepirkumu jomā, par kuriem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā ir paredzēta administratīvā atbildība, ir jā sastāda administratīvo pārkāpumu protokoli.

Birojs savus priekšlikumus sniedzis arī par grozījumiem Būvniecības likumā un Administratīvo pārkāpumu kodeksā saistībā ar būvniecības noteikumu pārkāpumiem, par grozījumiem likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”. Šobrīd Birojs izstrādā jaunu likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” redakciju, lai novērstu pretrunas likumā un likuma normu atšķirīgas interpretācijas iespējas.

Tā kā Latvijā joprojām pastāv korupcijas riski lobēšanas jomā, ar Ministru prezidenta rīkojumu ir izveidota starpinstitūciju darba grupa Biroja vadībā, lai saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2004.–2008.gadam ietvertajiem uzdevumiem izstrādātu koncepcijas projektu lobēšanas tiesiskā regulējuma pilnveidošanai. Darba grupas sastāvā ir pārstāvji no Tieslietu ministrijas Administratīvo un krimināltiesību departamenta, Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departamenta, Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Consensus PR" un Sabiedriskās politikas centra – PROVIDUS.

3.2. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos

Pārskata periodā Birojs ir sagatavojis Informatīvo ziņojumu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam īstenošana”, kurā ir apkopota informācija par Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam (turpmāk – Valsts programma) uzdevumu izpildi laika posmā no tās apstiprināšanas 2004.gada 3.augustā līdz 2005. gada 31.oktobrim, kā arī par citiem uzdevumiem, kas uzskatāmi par izpildītiem.

Birojs apkopojis informāciju par 100 Valsts programmas uzdevumiem. Pavisam kopā izpildīti 30 uzdevumi, pastāvīgi tiek pildīti 38 uzdevumi, 23 uzdevumi izpildīti daļēji vai to izpilde uzsākta, 9 uzdevumi nav izpildīti ierobežoto laika vai finanšu resursu dēļ. Kopš Valsts programmas apstiprināšanas 2004.gada 3.augustā ir izpildītas 2/3 no visiem programmā ietvertajiem uzdevumiem.

Starp izpildītajiem Valsts programmas uzdevumiem atzīmējami četri būtiskākie:

- 2005.gada 15.decembrī Saeimā, pieņemot grozījumus likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, precizēta iepirkumu komisijas locekļu atbildība.
- Starpinstitūciju darba grupa ir izstrādājusi koncepciju "Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu", ko 2005.gada 20.septembrī Ministru kabinets apstiprināja, atbalstot koncepcijas 2.variantu, tādā veidā ir izpildīts Valsts programmas uzdevums personu ienākumu un izdevumu kontroles sistēmas pilnveidošanai.
- Saistībā ar Valsts programmas 55.uzdevuma „Korupcijas novēršana publisko pakalpojumu sfērā (ārstniecībā, izglītošanā, revīzijā un auditā, ekspertīzē, advokatūrā)” izpildi 2005.gada 22.septembrī Saeimā 2.lasījumā izskatīti likumprojekti "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" un "Grozījums Krimināllikumā". Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredz noteikt administratīvo atbildību ārstniecības personai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu apzināti prettiesisku saņemšanu par ārstniecības pakalpojumu sniegšanu. Savukārt Grozījumi Krimināllikumā nodrošinās, ka par neoficiālu maksājumu pieprasīšanu un apzināti prettiesisku pieņemšanu pie kriminālatbildības varēs saukt arī ārstniecības personas.
- Pabeigts arī darbs pie iestāžu organizatorisko pretkorupcijas pasākumu plānu izstrādes. Organizatoriskie pretkorupcijas pasākumu plāni izstrādāti gandrīz visās iestādēs.

Pašlaik kavējas Valsts programmas uzdevuma izpilde, kas saistīta ar atbildības pilnveidošanu par iepirkumu procedūras pārkāpumiem. Ministru kabinetā nav iesniegti likumprojekti par grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. (atbildīgā institūcija – Finanšu ministrija).

Atskaites periodā nav izpildīts uzdevums, kas saistīts ar valsts iestāžu un pašvaldību darbinieku izglītošanu par sabiedrības informēšanu budžeta veidošanas un izpildes jautājumos, jo minēto apmācības programmu izveidošanai un realizēšanai nav piešķirts finansējums (atbildīgā institūcija – Valsts administrācijas skola).

Aizkavējusies Valsts programmas uzdevuma izpilde pie Administratīvā procesa likuma normu skaidrošanas. Tā kā darba grupa izstrādā priekšlikumus Administratīvā procesa likuma grozījumiem, nav izdoti Administratīvā procesa likuma komentāri. Likumprojekts ir apjomīgs un tā normu komentāru sagatavošana ir uzskatāma par lietderīgu tikai pēc grozījumu pieņemšanas Saeimā (atbildīgā institūcija – Finanšu ministrija).

Visbiežāk kā problēmas Valsts programmas uzdevumu izpildē minēti nepietiekamie finanšu resursi un laika trūkums, atsevišķos gadījumos – arī neskaidrība par uzdevumu izpildi. Ierobežotie finanšu resursi pārsvarā liedz īstenot tos uzdevumus, kas saistīti ar bezmaksas bukletu un informatīvo materiālu sagatavošanu, kā arī lektoru piesaisti apmācībām un rokasgrāmatu izstrādi. Grūtības sagādā to Valsts programmas uzdevumu izpilde, kas vērsta uz iestāžu iekšējiem pretkorupcijas pasākumiem un kuros atbildīgas ir visas valsts pārvaldes un pašvaldību iestādes. Šo uzdevumu sekmīgai īstenošanai nepieciešami papildus finanšu līdzekļi iekšējās kontroles stiprināšanai iestādēs, kā arī iestāžu vadības apmācībai. 2005.gada 6.decembrī Informatīvais ziņojums tika iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā. 2005.gada 22. decembrī Informatīvo ziņojums nosūtīts visiem Ministru kabineta locekļiem un Ministru kabineta sēdes dalībniekiem, kas sēdē piedalās ar padomdevēja tiesībām, zināšanai (bez izskatīšanas Ministru kabineta sēdē).

3.3. Valsts iestāžu korupcijas novēršanas prakses un atklāto korupcijas gadījumu analīze

Pārskata periodā Birojs izstrādājis pārskatu „Noziedzīgie nodarījumi valsts institūciju dienestā un par tiem tiesātās personas 2003. un 2004. gadā. Administratīvie pārkāpumi korupcijas novēršanas jomā 2003. un 2004. gadā. Administratīvie pārkāpumi partiju finansēšanas jomā”. Pārskatā ir apkopota informācija par Krimināllikumā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, parādīta to dinamika, īpatsvars visu noziedzīgo nodarījumu kopskaitā, to teritoriālā struktūra un citi rādītāji. Izdevumā atspoguļots tiesību aizsardzības institūciju darbs korupcijas apkarošanas jomā, apkopoti dati par krimināllietās pieņemtajiem lēmumiem un reģistrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Pārskatā ir sniegtas ziņas par personām, kurām 2004.gadā celta apsūdzība, pa to iedalījumu pēc dzimuma, vecuma, izglītības un nodarbošanās. Izdevumā ir iekļauta informācija par tiesu nolēmumiem krimināllietās, par personām, kuras 2003. un 2004.gadā notiesātas par minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, tai skaitā aplūkojot notiesātajām personām piemērotos sodus. Lai sniegtu vispusīgu informāciju par pārkāpumiem korupcijas jomā, izdevumā apkopoti arī dati par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantu piemērošanas praksi.

Otrajā pusgadā no valsts pārvaldes iestādēm saņemta un apkopota informācija par koruptīvajiem disciplinārajiem pārkāpumiem 2005.gada pirmajos 3 ceturkšņos. Birojs 2005.gada pirmajos trīs ceturkšņos ir saņēmis 162 atskaites no 13 ministriju padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm un valsts kapitālsabiedrībām, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja. Minētajā atskaites periodā ierosinātas disciplinārlietas pret 91 valsts amatpersonu. 40

gadījumos disciplinārlietas ierosinātas, pamatojoties uz faktu, ka pret valsts amatpersonu uzsākts kriminālprocess.

3.4. Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto papildu ierobežojumu ievērošanas kontrole

Pārskata periodā no 2005. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim Birojs izvērtēšanai saņēmis **289** iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamiem likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu pārkāpumiem. Sagatavojot atbildes uz **223** iesniegumiem un sūdzībām, veiktas **94** pārbaudes dažādās valsts un pašvaldību institūcijās.

Izskatot iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā, vienlaicīgi pārbaudītas arī šo valsts amatpersonu deklarācijas. Veicot minētās pārbaudes, no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) (kā arī izmantojot VID valsts amatpersonu deklarāciju datu bāzi „VADIS”) pieprasītas un pārbaudītas **589** valsts amatpersonu deklarācijas, izvērtējot **207** valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas, kopumā **336** deklarācijas.

2005.gada otrajā pusgadā salīdzinoši ar 2004.gada otro pusi dubultojušies administratīvi sodīto valsts amatpersonu skaits, tāpat ar naudas sodu sodīto amatpersonu skaits. No 2005.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim par likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu pie administratīvās atbildības sauktas **77** valsts amatpersonas, un ar naudas sodu sodītas **76** valsts amatpersonas kopumā par **4975 LVL**, no tām **17** valsts amatpersonas ir pārsūdzējušas Biroja pieņemto lēmumu par kopējo summu **1047 LVL**, savukārt **14** valsts amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. pantu izteikts mutvārdu aizrādījums.

Valsts amatpersonas galvenokārt administratīvi sodītas par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11.panta pirmās daļas noteikumu neievērošanu, kas nosaka, ka valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti. Raksturīgākie pārkāpumi – prēmiju piešķiršana pašiem sev vai saviem radniekiem, kontroles vai uzraudzības funkciju veikšana jautājumos, kuros šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījuma partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti (piemēram, pieņemot darbā radniekus, kas atrodas valsts amatpersonas tiešā pakļautībā, līgumu slēgšana ar radniekam vai darījuma partnerim piederošu uzņēmumu).

Vēl viens raksturīgs pārkāpums ir valsts amatpersonām noteikto speciālo valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšana, kas noteikti likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.pantā.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30. pantu **27** valsts amatpersonām lūgts atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus **8 213,73 LVL** apmērā. Pārskata periodā **7** amatpersonas labprātīgi atlīdzinājušas valstij nodarītos zaudējumus **6 651,57 LVL** apmērā.

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās **7** gadījumos informācija nosūtīta VID valsts amatpersonu saukšanai pie administratīvās atbildības.

Administratīvais pārkāpums valsts amatpersonu darbībā saistībā ar likumā noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpumiem konstatēts vēl **9** gadījumos, taču, ņemot vērā to, ka no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīža bija pagājis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37. pantā noteiktais administratīvā soda uzlikšanas termiņš, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā saskaņā ar šā kodeksa 239. panta 7. punktu nevarēja uzsākt, tāpēc šajos gadījumos minētās **9** valsts amatpersonas, kuras pieļāvušas minētā likuma pārkāpumus, rakstiski brīdinātas par atkārtota pārkāpuma nepieļaujamību.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 275. panta pirmās daļas 2. punktu **3** gadījumos izbeigta lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, kā arī pārbaudot **16** valsts amatpersonas deklarācijās norādīto ziņu atbilstību patiesībai, **267** gadījumos tika pieprasīta informācija no kredītiestādēm.

Pārbaudot valsts amatpersonu ienākumu atbilstību izdevumiem, konstatēts, ka **20** gadījumos valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par **20** personām nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 22. pantu. Šajā atskaites periodā VID pēc Biroja ierosinājuma jau uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **13** personām. Ienākuma nodokļa audita rezultātā VID pieņēma lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **3** personām **24 973,90 LVL** apmērā.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, **16** gadījumos valsts amatpersonu darbībās saskatītas iespējamā noziedzīga nodarījuma pazīmes un pārbaudes materiāli nodoti Biroja korupcijas apkarošanas blokam izvērtēšanai un tālākas pārbaudes veikšanai. Pēc materiālu nodošanas Biroja Izmeklēšanas nodaļai, atskaites periodā tika uzsākti **2** kriminālprocesi.

Pārbaudes materiāli par **23** valsts un pašvaldības institūcijās konstatētajiem faktiem nosūtīti VID, lai tas atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudi, vai šajās institūcijās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts

amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas. Minēto pārbaūžu rezultātā valsts amatpersonu sarakstos papildus iekļautas **32** valsts amatpersonas, savukārt, VID par personu neiekļaušanu valsts amatpersonu sarakstos minētajā atskaites periodā sodīja **6** valsts vai pašvaldības institūcijas vadītājus.

Konstatējot valsts amatpersonu darbībās tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, **42** gadījumos informācija nosūtīta kompetentām institūcijām (Valsts kontrolei, Finanšu ministrijai, Valsts ieņēmumu dienestam, Valsts civildienesta pārvaldei, Valsts darba inspekcijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Iekšlietu ministrijas Ieslodzījumu vietu pārvaldei, Aizsardzības ministrijai, Drošības policijai, u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai un atzinuma sniegšanai.

3.5. Biroja funkciju izpilde politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē

Politisko organizāciju finansiālās un saimnieciskās darbības kontroli Birojs veic četros posmos: iesniegto deklarāciju pārbaude saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām, grāmatvedības uzskaites pārbaudes, ziedojuma patiesuma un likumības pārbaudes, pretpārbaudes.

Pārskata periodā pārbaudīti **241** politisko organizāciju dāvinājumu (ziedojumu) saraksti.

Pārbaudot politisko organizāciju (partiju) finansēšanas noteikumu izpildi, **2** politiskajām organizācijām uzdots atmaksāt pretrunā ar likumu saņemtos dāvinājumus (ziedojumus) – **4 919,59 LVL** apmērā.

Nodrošinot politisko organizāciju (partiju) 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, 2005.gada 20.augusta atkārtoto priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarāciju un paziņojumu par plānoto vēlēšanu izdevumu kopējo summu iesniegšanas kārtības pārbaudes, tika sastādīti **14** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **13** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopējā apmērā **3 325,00 LVL**, savukārt **1** gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju aizpildīšanas kārtībā, kā arī par nepatiesas informācijas norādīšanu deklarācijās, par dāvinājumu (ziedojumu) nedeklarēšanu un priekšvēlēšanu izdevumiem atļautās summas pārsniegšanu sastādīti **12** administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemti **7** lēmumi par administratīvā soda piemērošanu **10 215,39 LVL** apmērā, **4** gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ, **1** gadījumā lēmums vēl nav pieņemts un **7** gadījumos uzdots par pienākumu precizēt vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju un 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarāciju aizpildīšanas kārtībā, kā arī par nepatiesas informācijas norādīšanu tajās, par dāvinājumu (ziedojumu) nedeklarēšanu sastādīti 2 administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemts 1 lēmums par administratīvā soda piemērošanu **300,00 LVL** apmērā, 1 gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ un 2 gadījumos uzdots par pienākumu precizēt vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un ziņojumu par ziedojumiem.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijās, norādot tajās nepatiesu informāciju, sastādīti 2 administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemts 1 lēmums par administratīvā soda piemērošanu **250,00 LVL** apmērā, 1 gadījumā lēmums vēl nav pieņemts un 1 gadījumā uzdots par pienākumu precizēt ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju.

Papildus par konstatētajiem pārkāpumiem, norādot informāciju 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijā, tika pieņemts 1 lēmums, uzdodot par pienākumu precizēt finansiālās darbības deklarāciju.

Pamatojoties uz Biroja prasības pieteikumiem tiesā, vienas politiskās organizācijas darbība tika apturēta un vienas politiskās organizācijas darbība izbeigta.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem par administratīvo sodu piemērošanu, tiesu izpildītājiem naudas soda piedziņai ir nosūtīti **13** lēmumi, no tiem ir izpildīti:

- 2 par 2005.gada otrajā pusgadā nosūtītajiem lēmumiem;
- 2 par 2005.gada pirmajā pusgadā nosūtītajiem lēmumiem.

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem lēmumiem, Valsts kasē ir atmaksāti pretlikumīgi saņemtie dāvinājumi (ziedojumi) **100 272,50 LVL** apmērā:

- 4 919,59 LVL par 2005.gada otrajā pusgadā izdotajiem lēmumiem;
- 92 362,61 LVL par 2004.gadā izdotajiem lēmumiem;
- 2 990,00 LVL par 2003.gadā izdotajiem lēmumiem.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, Valsts kasē ir samaksāti administratīvie sodi **4050,00 LVL** apmērā:

- 2000,00 LVL par 2005.gada otrajā pusgadā izdotajiem lēmumiem;
- 2050,00 LVL par 2005.gada pirmajā pusgadā izdotajiem lēmumiem.

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, Valsts kasē ir atmaksāti finanšu līdzekļi **27,40 LVL** apmērā, kas bija saņemti pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmo daļu.²

² 6.pants. Finansēšanas ierobežojumi

3.6. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā

Pārskata periodā izplatīti **33** paziņojumi preseī, rīkota 1 publiska diskusija un 2 preses konferences. Biroja pārstāvji regulāri sniedz intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem un informācijas aģentūrām, kā arī piedalās radio un televīzijas raidījumos.

2005.gada 14.septembrī Birojs rīkoja Ārvalstu padomnieku grupas (*Foreign Advisory Panel*) sanākumi, kurā vēstniecību, pārstāvniecību un starptautisko organizāciju pārstāvji Latvijā tika iepazīstināti ar Biroja darbības rezultātiem un sasniegumiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam uzdevumu īstenošanā. Ārvalstu padomnieku grupas sanāsmē atzinīgi tika novērtēts progress fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles jomā, kā arī panākumi, nosakot atbildību publisko pakalpojumu sniedzējiem.

2005.gada 27.septembrī Saeimas Sarkanajā zālē tika rīkota publiska diskusija par lobēšanas tiesiskā regulējuma nepieciešamību un tā ieviešanu Latvijā, kurā piedalījās arī ārvalstu eksperts lobēšanas jautājumos Kristiāns de Fulē (*Christian D. de Fouloy*).

2005. gada 9.decembrī, Starptautiskajā pretkorupcijas dienā, Birojs rīkoja preses konferenci, kurā plašsaziņas līdzekļu pārstāvji tika iepazīstināti ar pretkorupcijas aktivitātēm Latvijā, akcentējot to, ka 2005.gada 1.decembrī stājās spēkā likums par Latvijas pievienošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Pretkorupcijas konvencijai, un 2005.gada 14. decembrī tā stājās spēkā, jo to ir ratificējušas jau vairāk nekā 30 pasaules valstis. Ņemot vērā 2005.gada ANO pretkorupcijas kampaņas devīzi „Tu vari apturēt korupciju”, Birojs, izsūtot informatīvos materiālus aptuveni 130 gan pašvaldību, gan valsts institūciju amatpersonām, ir aicinājis aktīvi rīkoties un informēt sabiedrību par iespējām ziņot par koruptīviem gadījumiem.

Sabiedrībai ir pieejama Biroja interneta mājas lapa – <http://www.knab.gov.lv>. Mājas lapā regulāri tiek ievietota aktuāla informācija latviešu un angļu valodās, pamatinformācija ir pieejama arī krievu valodā. Mājas lapā ir pieejama politisko partiju finansējuma datu bāze, kurā ir iespējams vienkārši un ātri atlasīt informāciju. Par Biroja kompetencē esošajiem

(1) Fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. Fiziskajām personām, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, par tīšu noziegumu tautsaimniecībā, kā arī par tīšu noziegumu valsts institūciju dienestā un kurām sodāmība nav dzēsta vai noņemta, izņemot reabilitētās personas, aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) dāvinājumu un ziedojumu veidā. Bijušajiem Valsts drošības komitejas štata, ārštata darbiniekiem un informatoriem ir aizliegts dāvinājumu (ziedojumu) vai jebkādā citā veidā finansēt politiskās organizācijas (partijas).

jautājumiem interesenti var iesniegt aktuālos jautājumus un saņemt atbildes. Atskaites periodā sagatavotas 22 atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, galvenokārt par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu dažādās situācijās. Sākot ar 2005.gada novembri mājas lapā tiek publicēta informācija par Biroja pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, norādot administratīvi sodītās amatpersonas, aprakstot administratīvā pārkāpuma būtību un piemēroto administratīvo sodu. Mājas lapā ir arī pieejami tiesību akti un starptautiskie dokumenti, citi informatīvie materiāli.

Arī 2005.gada otrajā pusgadā Birojs aktīvi turpina pašvaldību amatpersonu izglītošanu par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu, piedaloties 20 dažādos mācību semināros. Vairāki semināri notikuši Valsts ieņēmumu dienesta reģionālo iestāžu amatpersonām par iestādes iekšējo korupcijas risku identificēšanu un novēršanu. Kopumā apmācītas aptuveni 300 valsts amatpersonas.

Plašas diskusijas par interešu konflikta rašanos un tā novēršanu raisījās Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) seminārā un seminārā Banku augstskolas pārstāvjiem.

Semināri par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu notikuši arī Latvijas valsts robezsardzē, Lauku atbalsta dienesta ierēdņiem, kā arī Veselības ministrijā – slimnīcu vadītājiem un ministrijas padotības iestāžu darbiniekiem.

Pārskata periodā notikušas piecas Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes (turpmāk – Padomes) sēdes. Pārskata periodā Padome pievērsās jautājumam par iespējamo korupciju un tās novēršanu tiesu sistēmā. Lai identificētu galvenās problēmas, kas saistītas ar iespējamo korupciju šajā jomā, un izstrādātu ieteikumus to risināšanai, 2005.gada 28.jūlijā Padome rīkoja diskusiju, kurā piedalījās ar tiesu sistēmu saistītas amatpersonas – Tieslietu ministre Solvita Āboltiņa, Latvijas Tiesnešu biedrības prezidents Ivars Bičkovičs, Tiesu administrācijas Tiesu darba organizācijas departamenta direktore Dzintra Kulla, kā arī Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pārstāvis. Turpmākajās Padomes sēdēs tika izstrādāts Padomes vērtējums un rekomendācijas tiesu sistēmas nostiprināšanai un korupcijas novēršanai. Plašākas sabiedrības iepazīstināšanai ar šo dokumentu 2005.gada 14.oktobrī tika rīkota preses konference, kurā piedalījās tieslietu ministre Solvita Āboltiņa, Augstākās tiesas priekšsēdētājs Andris Gulāns un Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs. Ar izstrādāto dokumentu ir iespējams iepazīties arī Biroja mājas lapā: http://www.knab.lv/downloads/SKP_par_tiesam.pdf

Pārskata periodā Padomes locekļi iepazīnušies arī ar Biroja darbības rezultātiem tā trīs pastāvēšanas gados, Biroja likumdošanas iniciatīvām. Padomes locekļi tika iesaistīti arī Pasaules Bankas projekta „Lobēšanas tiesiskā regulējuma izstrāde un ieviešana Latvijā” īstenošanas aktivitātēs.

Lai vairotu sabiedrības uzticēšanos valsts varai un valsts amatpersonām, Birojs ir izstrādājis bukletu „Ētika valsts amatpersonu darbībā”, kura mērķis ir palīdzēt valsts amatpersonām, it īpaši iestāžu vadītājiem un citiem atbildīgajiem darbiniekiem, apzināt ētikas nozīmi savā darbā un iestāžu prestiža celšanā.

Pārskata periodā Birojs ir veicis cenu aptauju un noslēdzis līgumu ar SIA „Socioloģisko pētījumu institūts” socioloģiska pētījuma veikšanai par amatpersonu zināšanām un izpratni korupcijas novēršanas jautājumos, rīcību interešu konflikta situācijās, valsts amatpersonām noteiktajiem ierobežojumiem un iestāžu iekšējiem pretkorupcijas pasākumiem.

Nākamajā 2006.gadā Birojs gatavojas īstenot sociālas reklāmas kampaņu plašsaziņas līdzekļos par korupcijas ļaunumu un tās negatīvajām sekām, kas veicinātu sabiedrības neiecietību pret korupciju, negatīvu attieksmi pret kukuļņēmējiem un atturētu iedzīvotājus no iesaistīšanās nelegālu maksājumu veikšanā, un šobrīd jau ir izstrādāts informatīvās pretkorupcijas kampaņas Darba uzdevums.

3.7. Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu gatavošana un koordinācija

Kopš 2004.gada Birojs intensīvi strādā pie Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) *Phare* projekta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja attīstība un nostiprināšana” ieviešanas. Projekta kopējais budžets ir 2,1 miljons eiro, tā ietvaros tiek realizēti septiņi iepirkuma līgumi. Plānots, ka projekta īstenošana noslēgsies 2006.gada rudenī.

Līdz Finanšu memorandā, kas noslēgts starp Eiropas Komisiju un Latvijas Republiku par palīdzības piešķiršanu no ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta līdzekļiem, noteiktajam līgumu slēgšanas beigu termiņam 2005.gada 30.novembrim noslēgti visi iepirkumu līgumi un daļa no tiem jau ir izpildīti.

Ar ES finansiālu atbalstu projekta ietvaros Birojs ievērojami papildinājis materiāltehnisko nodrošinājumu:

- iegādāts konferenču telpas aprīkojums par kopējo summu 30 708,18 EUR, kurš sastāv no diskusiju mikrofonu un apskaņošanas sistēmas, sinhronās tulkošanas sistēmas un sistēmas kontroles iekārtas,
- speciālā izmeklēšanas tehnika par kopējo summu 19 126,31 EUR,
- audio un video tehnika par kopējo summu 9 732,66 EUR,
- programmatūra informācijas grafiskai attēlošanai (vizualizēšanai) un analīzei par kopējo summu 85 332,89 EUR.

Projekta ietvaros ir paredzēts izveidot Biroja integrēto informācijas sistēmu un lokālo datu bāzi, kas nodrošinātu datu uzkrāšanu lokālajā datu bāzē, kā arī saskarni ar ārējām informācijas sistēmām. Nākotnē tas dotu iespēju atlasīt un saglabāt Biroja sistēmā datus no Iekšlietu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Zemesgrāmatu departamenta, Uzņēmumu reģistra un citu institūciju datu bāzēm. Lai to īstenotu, Birojs jau ir noslēdzis 3 līgumus:

- pakalpojumu līgumu par tehnisko specifikāciju izstrādi par kopējo summu 22 800 EUR,
- līgumu par datu bāzes serveru iegādi par kopējo summu 24 031 EUR,
- līgumu par integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes izveidi par kopējo summu 391 590,55 EUR.

Biroja institucionālās un profesionālās kapacitātes celšanai ir noslēgti 3 pakalpojumu līgumi par kopējo summu 291 430 EUR. Šo līgumu ietvaros paredzēta tehniskās palīdzības saņemšana no vietējiem un starptautiskiem ekspertiem, lai paaugstinātu Biroja darbinieku zināšanas un prasmes sekojošās jomās – sabiedrības tiesiskās apziņas celšana un amatpersonu vispārīgā izglītošana; valsts sagrābšanas novēršana; valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošana. Projekta **mērķis** ir nodrošināt Biroju ar metodiskiem norādījumiem par to, kā izglītēt un informēt par korupcijas problēmām un ētikas normu ievērošanu gan sabiedrību, gan arī valsts amatpersonas, sniegt

rekomendācijas „valsts sagrābšanas” fenomena ietekmes uz valsts varu mazināšanai, uzlabojot politisko partiju darbības kontroles vidi un lobēšanas procesa atklātumu, kā arī veikt Biroja darbinieku apmācības par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošanu, ES likumdošanu un praksi šajā jomā.

Pasaules Bankas projekta „Korupcijas apkarošanā iesaistīto institūciju stiprināšana” ieviešanas ietvaros no 19.septembra līdz 27.septembrim Latvijā viesojās eksperts lobēšanas jautājumos Kristiāns de Fulē (*Christian D. de Fouloy*) – Eiropas Parlamenta akreditētās lobētāju asociācijas prezidents ar ilggadēju pieredzi privātu uzņēmumu interešu aizstāvēšanā valdībā, un sniedza savas rekomendācijas lobēšanas tiesiskā regulējuma ieviešanai Latvijā.

Veikta ekspertu atlase Saeimas ētikas kodeksa ieviešanas veicināšanai, izstrādāti darba uzdevumi interešu konflikta novēršanas efektivitātes novērtēšanai un priekšvēlēšanu kampaņu tiesiskā regulējuma izvērtēšanai. Atskaites periodā ir notikusi arī kompāniju atlase apjomīgākā darba uzdevuma „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja novēršanas kapacitātes stiprināšana” veikšanai, kuru plānots uzsākt 2006. gada februārī. Projekta kopējā summa – 235 000 ASV dolāri. Projekta līdzfinansējumam ir piešķirti arī valsts budžeta līdzekļi.

Birojs sadarbībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) SIGMA apakšprogrammas ekspertiem, Valsts administrācijas skolu un Valsts ieņēmumu dienestu īsteno projektu „Interesešu konflikta novēršana un ētika valsts pārvaldē”. Projekta ieviešanu līdzfinansē Lielbritānijas vēstniecība Latvijā. Projekta ietvaros izveidotais mācību materiāls būs pieejams visu līmeņu valsts pārvaldes darbiniekiem, ieskaitot pašvaldību iestāžu darbiniekus, un tā īstenošanas rezultātā tiks sagatavots izglītojošs materiāls par interešu konfliktu un ētiku valsts pārvaldē kompaktdisku formātā. Izglītojošie materiāli ietvers videofilmas, kurās ir parādītas dažādas interešu konflikta situācijas; tekstus par ētikas problēmām valsts pārvaldē; Latvijas un starptautiskos tiesību aktus un politikas dokumentus korupcijas novēršanas jomā. Minētos izglītojošos materiālus ir paredzēts izmantot dažādām mērķauditorijām. Izstrādājamā materiāla pamatā ir izglītojošs komplekts "*Public Sector Ethics Resource Series*" (Austrālija, 1998), un Biroja realizējamais projekts „Interesešu konflikta novēršana un ētika valsts pārvaldē” ir šī materiāla adaptācija Latvijas situācijai. Uz šo brīdi ir sagatavoti pārstrādātie un Latvijas situācijai adaptētie filmu scenāriji, iztulkoti tekstu fragmenti par korupciju un ētikas problēmām valsts sektorā, sagatavoti citi kompaktdiskos iekļaujamie materiāli.

3.8. Citu valstu pieredzes korupcijas novēršanā un apkarošanā apkopšana un analīze

Lai apgūtu citu valstu pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, Birojs pārskata periodā turpināja attīstīt aktīvu starptautisko sadarbību. Birojs ir organizējis, un tā amatpersonas ir piedalījušās vairākās divpusējās sanāksmēs ar citu valstu pārstāvjiem un arī dažādās starptautiskās konferencēs un semināros, lai apmainītos ar pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī iepazīstinātu citu valstu pārstāvjus ar Biroja darbību un apspriestu sadarbības iespējas.

Biroja pārstāvju vizītes laikā Lietuvā 2005.gada 9.septembrī Latvijas un Lietuvas pretkorupcijas iestāžu vadītāji Aleksejs Loskutovs un Povilas Malakauskas parakstīja sadarbības līgumu starp Biroju un Īpašās izmeklēšanas dienestu (STT). Līguma mērķis ir nodrošināt abu pušu sadarbību jautājumos, kas saistīti ar korupcijas novēršanu, operatīvajām darbībām un pirmstiesas izmeklēšanu, kā arī to kompetencē esošo noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanu.

Pārskata periodā Biroja pārstāvis piedalījies trīs Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) plenārsēdēs, kurās tika risināti jautājumi saistībā ar GRECO dalībvalstu III novērtēšanas kārtu (tās norise un termiņi, kā arī darba grupas sastāvs). GRECO dalībvalstu III novērtēšanas kārtā uzmanība tiks pievērsta politisko organizāciju (partiju) finansēšanai saskaņā ar Eiropas Padomes rekomendācijas Rec(2003)4 prasībām, kā arī Eiropas Padomes Pretkorupcijas konvencijas prasību ieviešanai nacionālajā tiesību sistēmā.

Pasaules Bankas projekta ietvaros no 2005.gada 5.septembra līdz 23.septembrim Biroja pārstāvis apmeklēja korupcijas novēršanas kursus Honkongas neatkarīgajā pretkorupcijas komisijā (*Independent Commission Against Corruption*) Honkongā, Ķīnā.

Turpinot 2004.gadā aizsākto sadarbību, 2005.gada 25. – 27. septembrī divi Biroja pārstāvji piedalījās 6. starptautiskajā konferencē „Korupcijas apkarošana – ideju un pieredzes apmaiņa, sadarbības pastiprināšana”, kas norisinājās Raesfeldā, Vācijā.

No 2005.gada 28. līdz 30. septembrim divi Biroja pārstāvji Lisabonā, Portugālē piedalījās Eiropas Padomes un Portugāles Tieslietu ministrijas rīkotajā konferencē, kuras galvenā tēma bija ekonomisko noziegumu apkarošana. Konferencēs laikā Biroja pārstāvji piedalījās arī seminārā par korupciju un organizēto noziedzību ekonomisko noziegumu kontekstā.

2005.gada 29.septembrī Biroja pārstāvji piedalījās Lielbritānijas Nacionālās veselības dienesta Krāpšanas apkarošanas nodaļas organizētajā Eiropas darba grupas sanāksmē Londonā, Lielbritānijā.

Divi Biroja pārstāvji 2005.gada 6. – 7.oktobrī piedalījās starptautiskā konferencē „Krāpšana un korupcija veselības aprūpes sistēmā Eiropā”, kas norisinājās Bratislavā, Slovākijā.

No 2005.gada 25.oktobra līdz 17.novembrim Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs atradās komandējumā Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV), lai piedalītos ASV Valsts departamenta organizētajā starptautiskajā vadītāju apmācības programmā „Atbildība valsts pārvaldē un privātajā sektorā”.

Pamatojoties uz konferences „Operatīvās sadarbības uzlabošana korupcijas apkarošanas jomā Eiropas Savienībā”, kas norisinājās 2004. gada novembrī Vīnē, noslēguma deklarāciju par turpmāko sadarbību, 2005.gada 10. – 11. novembrī Lisabonā, Portugālē norisinājās Portugāles Iekšlietu ministrijas (*Inspector General of Internal Administration*) rīkotā konference „Cilvēktiesības un policijas rīcība” (*Human Rights and Police Behaviour*), kur Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās ar Biroja priekšnieka vietniece apkarošanas jautājumos Juta Strīķe.

2005.gada otrais pusgads iezīmējas ar to, ka Birojs no palīdzības saņēmēja kļūst arī par starptautiskās palīdzības sniedzēju pretkorupcijas jautājumos.

Biroja pārstāvji aktīvi piedalās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) *CIME* komitejas Pretkukuļošanas darba grupas sekretariāta organizētajās aktivitātēs, kuru mērķis ir veicināt pretkorupcijas normatīvās bāzes un institucionālās kapacitātes stiprināšanu vairākos reģionos. Sadarbībā ar Ārlietu ministriju, Birojs aktīvi darbojas, lai veicinātu Latvijas pievienošanos OECD. Balstoties uz OECD dalībvalstu viedokļu izpēti, ir sagatavoti vairāki ziņojumi, kuros sniegta informācija par korupcijas izplatību valstī, normatīvo un institucionālo bāzi. Tā kā Latvijas ārpolitiskais mērķis ir pievienošanās OECD, tad Birojs aktīvi strādā, lai Latvija kļūtu par *CIME* komitejas Pretkukuļošanas darba grupas locekli sekojot Argentīnas, Brazīlijas, Bulgārijas, Čīles, Igaunijas un Slovēnija piemēram, kas ir šīs darba grupas locekles, bet nav OECD dalībvalstis.

OECD *Anti-Corruption Network for Transition Economies* ietvaros 2005.gadā ir uzsākusi Stambulas rīcības plāna (*Istanbul Action Plan*) rekomendāciju ieviešanas uzraudzības projektu, kura ietvaros turpmāko divu gadu laikā paredzēts veikt astoņu Centrālāzijas un Kaukāza valstu novērtēšanu efektīvas pretkorupcijas sistēmas iedibināšanas jomā. Latvijas pieredze pārejas reformu īstenošanā tiek uzskatīta par veiksmīgu, jo ir sasniegti labi rezultāti atbilstošu pretkorupcijas institūciju izveidē un normatīvo aktu pieņemšanā. Līdz ar to tieši Biroja ekspertu pieredze tiek ļoti augsti vērtēta un izmantota atbilstošu reformu plānošanā un īstenošanā, un līdz šim Biroja pārstāvji piedalījušies divu uzraudzības ziņojumu sagatavošanā vai novērtēšanā.

Kā viens no Kazahstānas pretkorupcijas sistēmas vērtētājiem 2005. gada maijā, Biroja speciālists 2005.gada 20. – 21. oktobrī piedalījās OECD rīkotajā 6.Padomnieku grupas sanāksmē (*6th Advisory Group meeting*) Francijā. Sanāksmes laikā tika vērtēts Kazahstānas pārstāvju ziņojums par veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanas jomā un eksperti sniedza savas

rekomendācijas par nepieciešamajiem normatīvo aktu grozījumiem, kas veicinātu korupcijas novēršanu valstī.

2005.gada 13. – 18. novembrī Biroja pārstāvis kopā ar Ģenerālprokuratūras virsprokurori un Sabiedriskās politikas centra „Providus” pārstāvi piedalījās uzraudzības vizītē ("on-site visit") Tadžikistānā. Ekspertu grupa vērtēja līdz šim īstenotās pretkorupcijas politikas efektivitāti un valsts pārvaldes institucionālā modeļa atbilstību ekspertu grupas iepriekš izteiktajām rekomendācijām Tadžikistānai.

No 2005.gada 3.oktobra līdz 7.oktobrim Latvijā viesojās Moldovas tiesībsargājošo institūciju pārstāvji, lai iepazītos ar Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā. Apmācības semināros Moldovas delegācijas iepazīs ne tikai ar Biroja darbības specifiku, bet arī ar Ģenerālprokuratūras, Augstākās tiesas praksi, kā arī sabiedrisko organizāciju un plašsaziņas līdzekļu lomu korupcijas pētīšanā, novēršanā un atkāšanā.

2005.gada 6.oktobrī Birojā viesojās 15 pārstāvji no Bulgārijas, kuri iepazīs ar pretkorupcijas politiku un aktivitātēm Latvijā.

2005. gada 9.decembrī Kišiņevā, Moldovā norisinājās starptautiska konference, kurā Biroja pārstāvis dalījās Latvijas pieredzē Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.–2008.gadam izstrādē un tās ieviešanas problēmu novēršanā.

Biroja pārstāvji piedalījušies arī ANO sanāsmēs un starptautiskos forumos – ANO Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību dalībvalstu 2. sanāsmē, seminārā un mācībās par ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanu, ANO Reģionālajā Austrumeiropas un Centrāleiropas pretkorupcijas institūciju forumā.

4. Biroja personāls un tā apmācība

2005. gada 30. jūnijā Biroja kopējais darbinieku skaits bija **123**, no tiem – vadībā 5, korupcijas apkarošanas jomā 45, korupcijas novēršanas jomā 41, Biroja darba nodrošināšanas jomā 28 un Ziņojumu centrā 2 darbinieki. Laikā no 2005.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim amatā ieceltas 18 amatpersonas un darbā pieņemti 4 darbinieki, atbrīvotas 10 amatpersonas un 1 darbinieks. Pārskata perioda beigās Birojā bija 7 vakantas amata vietas. Bērna kopšanas atvaļinājumā atrodas 4 darbinieki, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā 2 darbinieki. Uz 2005.gada 30.decembri Biroja vadība ir akceptējusi trīs amata kandidātus, par kuriem tiek veiktas atbilstošas pārbaudes, lai konstatētu viņu atbilstību likuma „Par valsts noslēpumu” prasībām, lai saņemtu speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam.

2005.gada otrajā pusgadā nozīmīgas izmaiņas Biroja struktūrā nav izdarītas. Atsevišķās nodaļās tika izveidoti nodaļas vadītāja vietnieku amati, no

vienas nodaļas uz citu darba nepieciešamības dēļ tika pārceltas vakantās galvenā speciālista vai speciālista amata vietas.

Tiem Biroja darbiniekiem, kuru amata pienākumu pildīšana saistīta ar Kriminālprocesa likuma piemērošanu, pārskata periodā tika organizēti vairāki semināri par Kriminālprocesa likuma piemērošanas aktuāliem jautājumiem.

Darba aizsardzības jomā tika organizēta Biroja apkarošanas bloka darbinieku apmācība pirmās palīdzības sniegšanā.

Atsevišķi Biroja darbinieki apmeklēja dažādus kursus, lai papildinātu amata pienākumu pildīšanai nepieciešamās profesionālās zināšanas, piemēram, grāmatvedības un finanšu jomās, arhīva veidošanas aktuālie jautājumi, darba aizsardzības jomā, Eiropas Savienības projektu cikla vadība, datorsistēmu aizsardzības jomā, vairāki Biroja darbinieki piedalījās Komercizglītības centra seminārā „Efektīva komunikācija lietišķās sarunās”. Biroja priekšnieka vietnieki, nodaļu vadītāji un nodaļu vadītāju vietnieki piedalījās divu dienu seminārā „Prasme vadīt darbiniekus”.